

29 januari 2019

Auteur: Rozemarijn Lubbe

HET KLIMAATAKKOORD

Samenvatting

Steun voor klimaatdoelen brokkelt af

Klimaat is kiezers kabinetsval waard, kinderpardon niet

De steun voor de doelen in de Klimaatwet neemt af. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder ruim 25.000 leden van het Opiniepanel. Vond in juni 2018 nog driekwart (73 procent) het een goed idee dat de uitstoot in 2030 met de helft moet zijn verminderd, nu is dat geslonken naar 59 procent.

Ook als het gaat over het doel om in 2050 vrijwel klimaatneutraal te leven, neemt het draagvlak af. Een half jaar geleden steunde tweederde (67 procent) dat nog, nu is dat iets meer dan de helft (55 procent).

Zorgen over gevolgen Klimaatakkoord

De afgelopen maanden werd steeds meer bekend over mogelijke maatregelen om deze doelen te bereiken. Het concept-Klimaatakkoord wordt nu doorgerekend. De helft (51 procent) maakt zich zorgen over de gevolgen van het Klimaatakkoord voor hen persoonlijk. Een derde (33 procent) vindt het een goed akkoord, iets meer dan de helft (54 procent) is negatief. De grootste groep kiezers van D66 (67 procent) en ChristenUnie (50 procent) staan achter het akkoord, net als GroenLinks- (58 procent) en PvdA-kiezers (55 procent). Als het gaat om VVD- en CDA-kiezers, vinden in beide gevallen slechts drie op de tien (31 procent) kiezers het een goed akkoord.

Samenvatting

Meeste coalitiestemmers: klimaat is val kabinet waard

Vorige week (link) bleek uit ons onderzoek dat het Kinderpardon de meeste kiezers geen kabinetsval waard is. Dat is anders als het gaat om klimaatmaatregelen. Veel D66- (69 procent), CDA- (56 procent) en ChristenUnie-kiezers (54 procent) zeggen dat het klimaat belangrijk genoeg is voor het uiteenvallen van Rutte III. Voor de meeste D66- en ChristenUnie-kiezers gaat dat op als de klimaatmaatregelen niet ver genoeg gaan. Bij CDA-kiezers is dat juist andersom; zij vrezen dat de maatregelen de burger teveel raken.

De meeste VVD-kiezers (54 procent) vinden het voortbestaan van het kabinet belangrijker.

Klimaatverandering

Zorgen over klimaatverandering

In hoeverre maak je je zorgen om de gevolgen van de wereldwijde klimaatverandering voor Nederland?

Heel veel zorgen 18%
Tamelijk veel zorgen 33%
Niet zo veel zorgen 32%
Helemaal geen zorgen 16%
Weet niet / geen mening 1%

In hoeverre verwacht je dat de gevolgen van klimaatverandering in de komende 50 jaar Nederland zullen raken? We doelen hier dus niet op overheidsmaatregelen, maar wel de letterlijke gevolgen die klimaatverandering op onze aarde - en daarmee Nederland - heeft. De gevolgen van klimaatverandering zullen Nederland...

Heel hard 20%
Redelijk hard 36%
Niet zo hard 30%
Helemaal niet 10%
Weet niet / geen mening 4%

De Klimaatwet

Klimaatwet is belangrijk

De Klimaatwet

Nederland heeft sinds kort een Klimaatwet. In die wet staat onder andere dat er in 2030 ongeveer de helft (49%) minder CO₂-uitstoot moet zijn in Nederland. In 2050 moet de uitstoot in Nederland met 95 procent zijn teruggebracht. Kolen, olie en gas moeten dan vervangen zijn door elektriciteit en aardwarmte.

Deze doelstellingen zijn in lijn met het internationale ⁸Parijs akkoord⁹ waarin bijna 200 landen hebben afgesproken dat ze in 2050 energieneutraal zijn.

Los van de uitwerking: Hoe belangrijk vind je het dat er een Nederlandse Klimaatwet is waarin landelijke klimaatdoelen worden vastgelegd?

Heel belangrijk 32%
Redelijk belangrijk 27%
Niet zo belangrijk 17%
Helemaal niet belangrijk 20%
Weet niet / geen mening 4%

Klimaatdoelen 2030/2050

Draagvlak klimaatdoelen neemt af

Los van de uitwerking: Vind je het een goed of een slecht plan dat de CO2-uitstoot in 2030 de helft minder moet zijn dan in 1990?

	Jan '19	Jun '18
Een goed plan	59%	73%
Een slecht plan	31%	15%
Weet niet / geen mening	10%	12%

Los van de uitwerking: Vind je het een goed of een slecht plan dat Nederland in 2050 vrijwel energieneutraal moet zijn?

	Jan '19	Jun '18
Een goed plan	55%	67%
Een slecht plan	35%	20%
Weet niet / geen mening	10%	13%

Klimaatakkoord

Weinig mensen hebben duidelijk beeld akkoord

Het Klimaatakkoord

Om een zo breed mogelijk draagvlak te hebben, hebben overheden, bedrijven en milieuorganisaties samen onderhandeld over hoe de terugloop van CO2-uitstoot geregeld wordt. Zij hebben 600 maatregelen gepresenteerd in het zogenaamde 'Klimaatakkoord'. Het akkoord is officieel een concept: de voorstellen worden nu doorgerekend. Daarna stemt de Tweede Kamer over de plannen.

Op basis van wat je tot nu toe weet van het concept-Klimaatakkoord, in hoeverre heb je een duidelijk beeld van wat de gevolgen van het Klimaatakkoord voor jou persoonlijk zijn?

Een heel duidelijk beeld 9%
Een redelijk duidelijk beeld 27%
Niet zo'n duidelijk beeld 36%
Helemaal geen duidelijk beeld 24%
Weet niet / geen mening 4%

In hoeverre maak je je zorgen over de gevolgen van het Klimaatakkoord voor jou persoonlijk?

Heel veel zorgen 22%
Tamelijk veel zorgen 29%
Niet zo veel zorgen 33%
Helemaal geen zorgen 11%
Weet niet / geen mening 5%

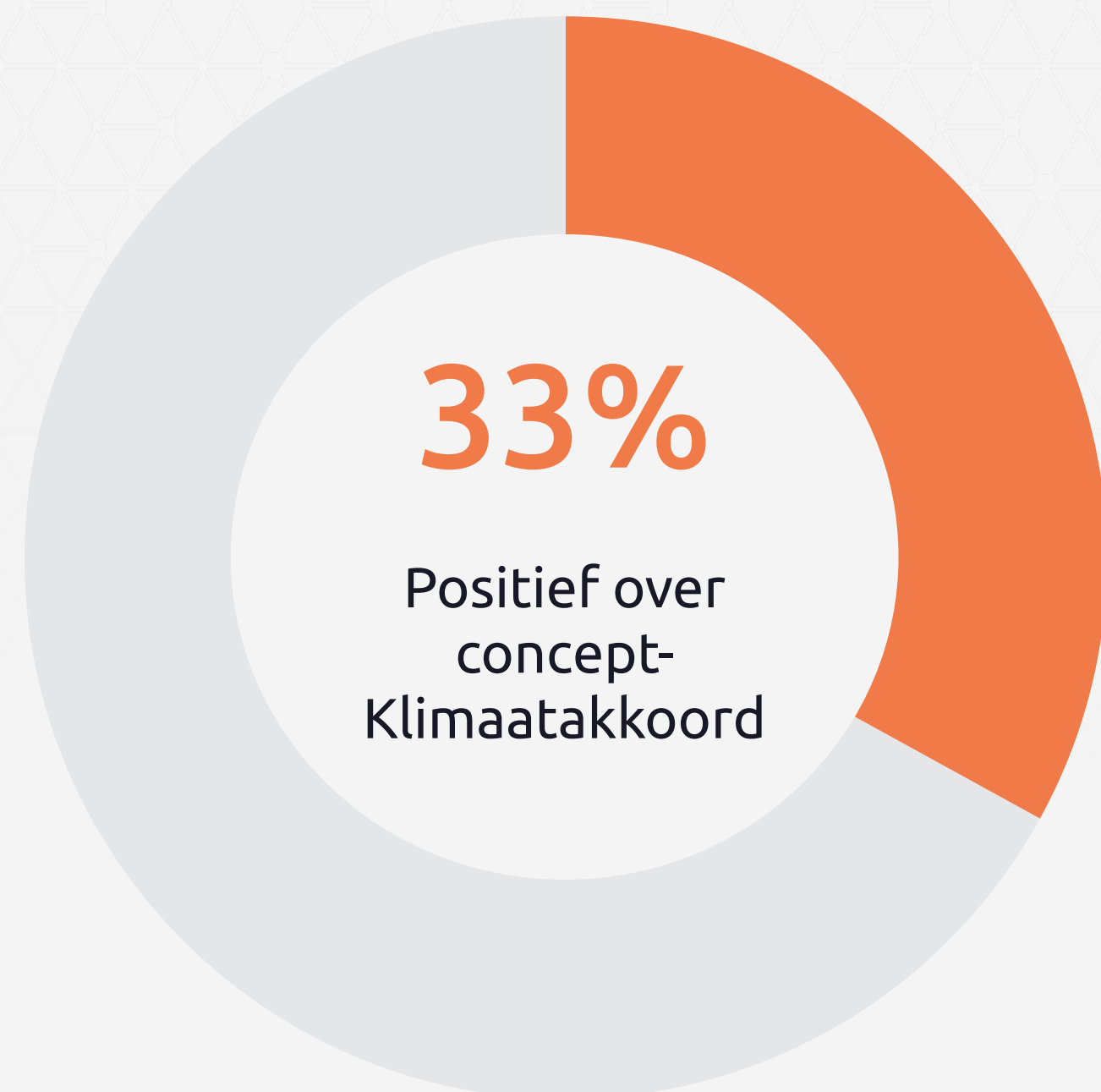
Klimaatakkoord

Een derde positief over concept-akkoord

Voor zover je de inhoud kent, ben je in principe positief of negatief over het Klimaatakkoord?

Heel positief 5%
Redelijk positief 28%
Redelijk negatief 25%
Heel negatief 29%
Weet niet / geen mening 13%

Grootste groepen GroenLinks- (58%), D66- (67%), CU- (50%) en PvdA - kiezers (55%) zijn positief over inhoud Klimaatakkoord. Bij VVD- (31%) en CDA-kiezers (31%) is dat een stuk minder.

Uitspraken Dijkhoff

VVD-kiezers staan achter uitspraken Dijkhoff

Onderstaande vraag is alleen gesteld aan VVD-kiezers

VVD-fractievoorzitter Klaas Dijkhoff heeft gezegd dat de kans dat de kans dat hij alle ingrijpende maatregelen uit het Klimaatakkoord gaat uitvoeren, 'nihil' is.

Vind je het een goede of een slechte zaak dat Dijkhoff dit heeft gezegd?

Een goede zaak 70%
Een slechte zaak 20%
Weet niet / geen mening 10%

Klimaat voor veel kiezers crisis waard

Regeerakkoord

Net als in de Klimaatwet is ook in het regeerakkoord vastgelegd dat er wordt gestreefd naar ongeveer de helft (49%) minder CO2-uitstoot in 2030. Toch zeggen sommige coalitiepartijen dat ze de klimaatvoorstellen niet zomaar overnemen omdat ze vrezen voor de lasten voor burgers. Andere partijen wijzen op het regeerakkoord en zeggen dat de coalitie verplicht is om klimaatmaatregelen te nemen; 'afpraak is afspraak'.

'De beslissingen rond het Klimaatakkoord zijn mij de val van het kabinet waard.'

	Coalitie kiezers	VVD	CDA	D66	CU
Eens	52%	39%	56%	69%	54%
Oneens	38%	54%	32%	21%	31%

Veel D66- en CU-kiezers willen dat het kabinet valt als de klimaatmaatregelen niet ver genoeg gaan. CDA-stemmers hebben juist zorgen dat de maatregelen te ver gaan en dat burgers teveel voor de kosten zullen opdraaien. De VVD-achterban wil het kabinet vooral behouden.

"Dan heb ik liever dat het kabinet valt, en er een andere wind gaat waaien over Nederland die oog heeft voor gewone mensen."

"Als de regering valt, duurt het nog langer. Een minder welvarende start is beter dan een uitgestelde start."

"Ze zijn te bang voor onvrede onder burgers en bedrijven. Het klimaat is belangrijker dan het kabinet."

CDA-stemmer

VVD-stemmer

D66-stemmer

Uitspraken Dijkhoff

VVD-kiezers achter uitspraken Dijkhoff

Onderstaande vraag is alleen gesteld aan VVD-kiezers

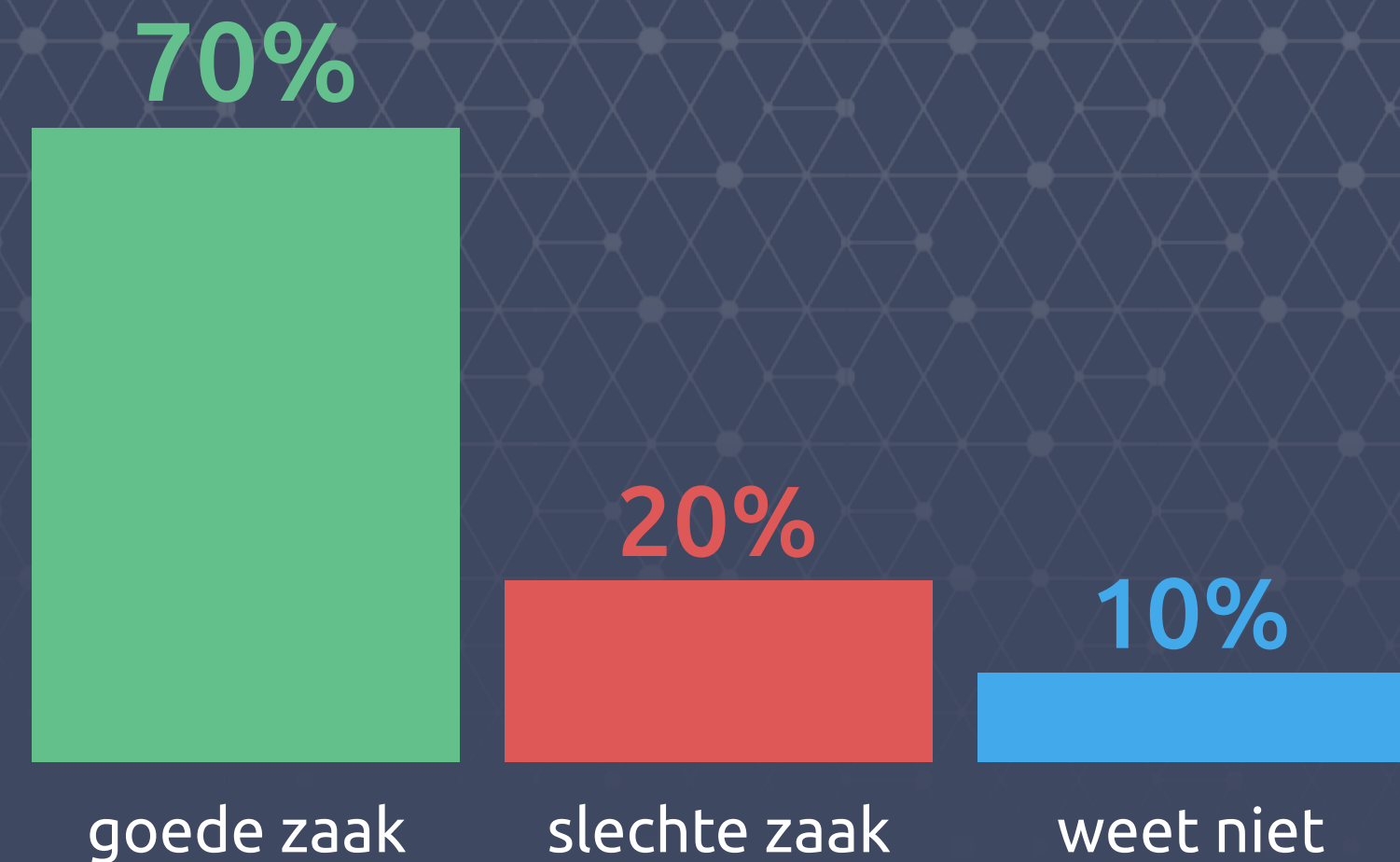
VVD-fractievoorzitter Klaas Dijkhoff heeft gezegd dat de kans dat de kans dat hij alle ingrijpende maatregelen uit het Klimaatakkoord gaat uitvoeren, 'nihil' is.

Vind je het een goede of een slechte zaak dat Dijkhoff dit heeft gezegd?

Een goede zaak 70%

Een slechte zaak 20%

Weet niet / geen mening 10%

Klimaatmaatregelen

Verdeeldheid over gas

Gasloze huizen

Een van de plannen om de doelstellingen te halen is dat alle huizen in Nederland gasloos worden. Dit geldt ook voor bedrijven en andere gebouwen, zoals scholen en ziekenhuizen. Momenteel is ruim 90 procent van de woningen aangesloten op het gasnet. In plaats daarvan moet bijvoorbeeld een warmtepomp worden aangelegd. Ook moeten de huizen beter geïsoleerd worden.

Vind je het een goed of een slecht plan als alle huizen gasloos worden?

Een goed plan 45%

Een slecht plan 47%

Weet niet / geen mening 8%

Om te stimuleren dat mensen overstappen is gas vanaf nu relatief duurder. Elektriciteit is juist goedkoper geworden.

Wat vind je van het plan om gas relatief duurder te maken en elektriciteit goedkoper?

Een goed plan 30%

Een slecht plan 61%

Weet niet / geen mening 9%

Klimaatmaatregelen

Diesel en benzine moeten blijven

Auto's

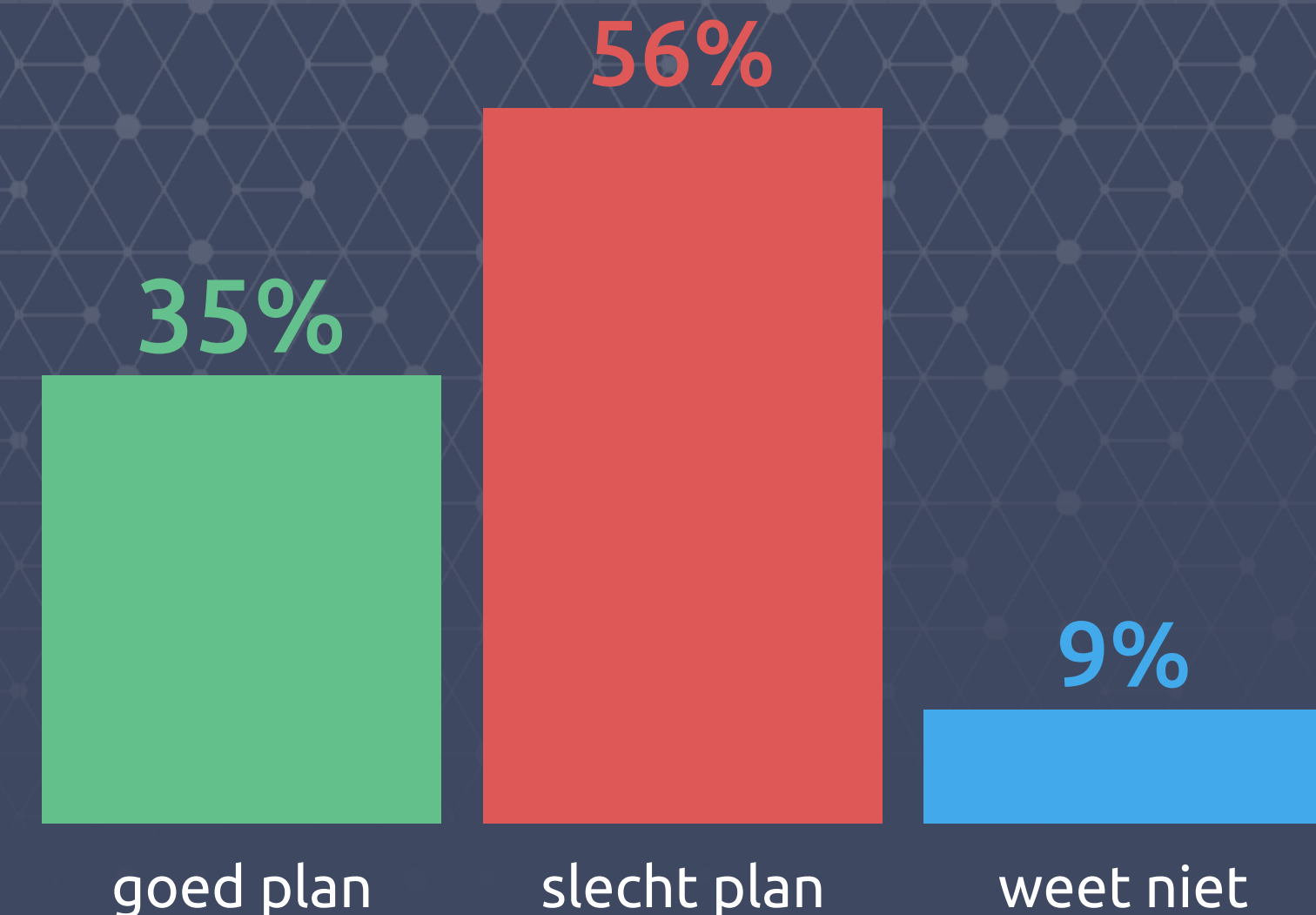
In het concept-Klimaatakkoord staat dat er vanaf 2030 geen benzine-, LPG- en dieselauto's meer mogen worden verkocht. Tot 2025 hoeven mensen die een elektrische auto kopen, geen aanschaf- en wegenbelasting te betalen, daarna minder dan voor gewone auto's. Voor dure elektrische auto's komt een subsidie.

Vind je het een goed of een slecht plan als er in Nederland vanaf 2030 geen benzine- en dieselauto's meer verkocht mogen worden?

Een goed plan 35%

Een slecht plan 56%

Weet niet / geen mening 9%

Steun voor CO2-heffing

CO2-heffing

Sommige partijen willen dat er een CO2-heffing voor bedrijven komt. Die moeten dan betalen voor elke ton CO2 die ze uitstoten. Op die manier zouden grote vervuilers meer betalen, en het zou bedrijven stimuleren te verduurzamen. Anderen zijn daar tegen, ze vrezen dat dat slecht is voor de Nederlandse economie en dat bedrijven vertrekken naar het buitenland.

Vind je het een goed of een slecht plan als er een CO2-heffing voor bedrijven komt?

Een goed plan 69%

Een slecht plan 21%

Weet niet / geen mening 10%

Alle achterbannen (ook VVD 55%, CDA 64%) vinden dit een goed plan. Alleen FvD-stemmers zijn overwegend negatief (41% goed, 47% slecht)

CO2-heffing voor bedrijven

Klimaatmaatregelen Urgenda

Urgenda

Vorig jaar bepaalde de rechter (in een zaak die stichting Urgenda aanspande tegen de staat) dat Nederland de uitstoot van broeikasgassen in 2020 al met 25 procent moet hebben verminderd ten opzichte van 1990. Dat lijkt bij lange na niet gehaald te worden. Als de overheid het vonnis niet naleeft, zou er een dwangsom van een half miljard euro per jaar kunnen worden opgelegd.

Sommige partijen vinden dat er nu snel maatregelen moeten worden genomen vanwege de rechtelijke uitspraak. Andere partijen vrezen dat spoedmaatregelen negatief zijn voor burgers en de economie.

We leggen je nu twee mogelijke maatregelen voor die op korte termijn kunnen leiden tot een vermindering van de CO2-uitstoot. Het sluiten van kolencentrales zou tot een grote vermindering in de CO2-uitstoot leiden. De overheid moet dan miljarden betalen om tegemoet te komen aan de winst die de centrales de komende jaren mislopen.

Vind je dat het kabinet serieus moet proberen kolencentrales te sluiten of niet?

Dat vind ik wel 57%

Dat vind ik niet 31%

Weet niet / geen mening 12%

Klimaatmaatregelen Urgenda

Klimaat voor veel kiezers kabinetsval waard

Vind je het een goed of een slecht plan om de maximale snelheid op de snelwegen te verlagen van 130 naar 100 kilometer per uur?

Goed plan 40%

Slecht plan 51%

Weet niet / geen mening

Ook korter douchen zorgt voor minder CO2-uitstoot. Als iedereen per dag maximaal vijf minuten zou douchen, levert dat bijna evenveel op als het sluiten van een kolencentrale. **Als je eerlijk bent: Als de overheid een beroep op je doet, denk je dan dat je in de praktijk elke dag vijf minuten gaat douchen of niet?**

Dat denk ik wel 45%

Dat denk ik niet 45%

Weet niet / geen mening 10%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 25 tot en met 28 januari, deden 25.298 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Rozemarijn Lubbe: rozemarijn.lubbe@eenvandaag.nl.

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

